

KENNISCENTRUM HAN SOCIAAL

# KENNISDEELSESSIE EEN WELKOME WIJK





# KENNISDEELSESSIE

## Leeratelier Betekenisvol contact in de wijk

**Meedoen** en **menswaardig leven** vanuit persoon in relatie tot omgeving.



- **Plekken**
- **Van betekenis zijn**
- **Welkom zijn**

**Kennis delen: project Een Welkome Wijk**

# PROGRAMMA

- Project Een Welkome Wijk
- Ervaringen regio Nijmegen
- Ervaringen Arnhem
- Voorbeeld uit bewustwordingsbijeenkomst



- Verdiepingssessies
- Afsluiting

# EEN WELKOME WIJK

- Tegen gaan van stigma in de wijk; bewustwording.
- Ontwikkeld door Samen Sterk zonder Stigma (Mind)
- Pilot; regio Nijmegen, Arnhem, Houten en Hoorn.
- Movisie: training ambassadeurs en gespreksleiders
- Onderzoek door Trimbos-Instituut en HAN
- Looptijd onderzoek: maart 2020 - juli 2022.
- ZonMw: vanuit programma Beschermd Thuis.
- Kennisdeling: regionaal, landelijk, handreiking.



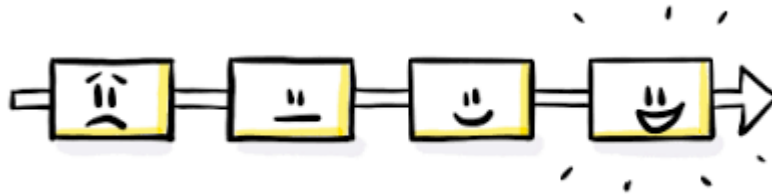


## EEN WELKOME WIJK

- Lokale Projectgroep; diverse partijen, sessies.
  - 3 bewustwordingsbijeenkomsten per gebied; professionals, vrijwilligers, bewoners.
  - Ambassadeurs delen ervaringsverhalen, gespreksleider deelt theorie, zelf aan de slag.
  - Training lokale ambassadeurs en gespreksleiders.
- 
- **Vooraf verwachtingen opgehaald bij projectgroepen**
  - **Observaties bij bewustwordingsbijeenkomsten**
  - **Focusgroep na afloop bewustwordingsbijeenkomsten**
  - **Optimaliseren en beschrijven aanpak**

# ERVARINGEN

- Regio Nijmegen (Beuningen, Heumen en Nijmegen) in oktober 2020 gestart.
  - Gemeente Arnhem februari 2021 gestart.
- **Wat laten eerste uitkomsten onderzoek zien?**
  - **Reflectie vanuit de gemeenten.**
  - **Reacties uit publiek.**



KENNISCENTRUM HAN SOCIAAL

# WELKOME WIJK REGIO NIJMEGEN



ANNICA BRUMMEL, KARIN VAN EERTEN



# NOODZAAK VOOR WELKOME WIJK

In Heseveld heb ik het gevoel door het wij/ zij gevoel, dat mensen niet deelnemen aan wijkactiviteiten en terughoudender om op te starten. (...) en het voelt als een cirkel, omdat mensen niet willen deelnemen, blijven ze thuis, stigmatisering wordt versterkt.'

- In alle drie de gebieden is destigmatisering/sociale inclusie al langer een thema.
- Uitingen van overlast, concentraties mensen in kwetsbare omstandigheden en minder begrip.





# OPZET

- Wat is er gedaan?
- Verwachtingen t.a.v. aanpak
- Ervaringen met de aanpak
- Tips



# STAPPEN IN DE PRAKTIJK

- 3 lokale projectgroepen, 1 regionale projectgroep
- Nijmegen: Heseveld
- Heumen: Malden
- Beuningen: gemeente
- Bewustwordingsbijeenkomsten: januari-juli 2021 (8)
- Verschillen in uitvoering en opkomst



# STAPPEN IN ONDERZOEK

- Startbijeenkomst projectgroepen; **verwachtingen**.
- **Observaties**, bij bewustwordingsbijeenkomsten, leersessie.
- **2 focusgroepen**: professionals, vrijwilligers.
- **Groepsinterview** met projectleiders 3 gemeenten.
- **Evaluatie** met projectleiders (volgt); lokaal advies.



# VERWACHTINGEN

Hoe draagt aanpak bij aan een welkome wijk?

- **Bewoners**: kennis psychische kwetsbaarheid, (h)erkenning, verbindingen, rustiger in de wijk.
- **Vrijwilligers**: zelfverzekerd samenwerken, concrete tips, steun.
- **Professionals**: vergroten professionaliteit, inzicht in behoeften en eigen stigmatisering, plan van aanpak, 'inbedden'.

- Veel verwachtingen t.a.v. bewoners
- Verwachtingen voor professionals breder dan aanpak zelf

# ERVARINGEN

## Positief

- Bespreekbaar maken van thema stigmatisering
- Verhalen over ervaringen interessant en zinvol.
- Deel inzicht en praktische handreikingen.

*“Vooral het leren van een grondhouding en inleven in de ander en de buurt aansporen dit zo te doen. Dat was mijn leermoment.”  
(medewerker woningbouwcorporatie)*

# ERVARINGEN

## Verbeterpunten

- Goede balans tussen persoonlijke contacten en participatie in groepsactiviteiten.
- Minder focus op afwijkend gedrag; ‘wij’ versus ‘zij’.
- Aanpassen voor situatie van de wijk waar de sessie gehouden.

*“Ik had verwacht dat we ons over de vraag zouden buigen: hoe kom je daar beter binnen en hoe kun je mensen makkelijker verleiden meer naar buiten te treden?”  
(vrijwilliger)*

# DEELNEMERS

- De bijeenkomsten trekken deels deelnemers die al affiniteit hebben met het thema.
- Beeld: leerzaam voor anderen (wijkbewoners en andere professionals) die geen/minder ervaring en kennis hebben op dit terrein.
- Deelnemers zien de noodzaak voor vervolg van deze bijeenkomsten. Dit is een eerste aanzet.



## TIPS

- **Duurzame beweging:** thema destigmatisering leeft en er is behoefte om hier in de wijk op in te zetten.
- **Verbinden lokale kennis:** Meer beroep doen op eigen expertise van de deelnemers, naast kennisoverdracht ook aandacht voor uitwisseling.
- **Ervaringsverhalen verbreden:** Kracht van de ervaringsverhalen wordt duidelijk benoemd; verbreden collectieve situaties, andere 'ervaringen'.





# REFLECTIE NAMENS HEUMEN

- *We hebben de bijeenkomsten als zeer waardevol ervaren.*
- *Er kwam een breed publiek op af (van in de twintig tot in de tachtig), wat meteen ook de brede behoefte aangeeft rondom dit thema.*
- *Beleidsmatig geeft het meer inzicht waar zowel cliënten als inwoners last van en behoefte aan hebben en de ervaringskennis die we gedurende het project opdoen, helpt om de juiste interventies in te zetten.*
- *Het was door Corona lastiger om mensen fysiek bij elkaar te brengen. Desondanks hebben we toch geslaagde bijeenkomsten gehad.*
- *Met de inzet van de opgeleide gespreksleiders en ervaringsdeskundigen hebben we vertrouwen in de borging.*
- *De methodiek van de bijeenkomsten lijkt erg geschikt om op termijn ook voor andere thema's in het sociaal domein te gebruiken.*



# REFLECTIE NAMENS NIJMEGEN

- *De kick-off, de kennis- en leersessies en de bewustwordingsbijeenkomsten voor professionals en vrijwilligers zijn digitale bijeenkomsten geweest. Na gewenning verliepen de bijeenkomsten technisch vrij goed en leverden de bijeenkomsten ook enthousiaste reacties op. Wat men steeds aangaf te blijven missen is het directe contact met elkaar.*
- *De bijeenkomst voor bewoners hebben we fysiek willen organiseren. Dit was net op de rand dat het fysiek weer mogelijk was. Voor bewoners was dit achteraf toch een grotere drempel dan verwacht. Dit ondanks de vele inspanningen om mensen persoonlijk en via social media te benaderen om deel te nemen.*
- *Voor buurtgenoten hebben we een gezamenlijke bijeenkomst met Heumen gehad. Mooi! met enthousiaste reacties en persoonlijke verhalen en een goede opkomst.*
- *De inzet van ervaringsdeskundigheid in de bewustwordingsbijeenkomsten is belangrijk. Ook belangrijk is de aansluiting bij de praktijk van alledag.*
- *We hebben vertrouwen in de borging en verdere uitrol. Goed hoe we hier mee aan de slag zijn gegaan Punt van aandacht hier is vooral ook de waardering van gespreksleiders en ervaringsdeskundigen.*



# REFLECTIE NAMENS BEUNINGEN

- *Met name is corona bijgebleven, dit heeft toch ervoor gezorgd dat het project wat minder goed uitgerold kon worden dan vooraf gedacht*
- *Rondom een bijeenkomst voelt de projectgroep zich weer goed betrokken maar tussen door zakt het weg, raakt gevoel/binding met project kwijt*
- *Mooi dat een casus als vertrekpunt wordt genomen en dat de ervaringsdeskundige er zo'n andere blik op kan werpen. Heel verhelderend en geeft echt nieuwe inzichten*
- *Het lespakket/instrument structureert heel erg terwijl je eigenlijk wil dat inwoners zelf iets doen, zelf in gesprek raken en handvatten krijgen*
- *Voor vervolgbijeenkomsten de vrijwilligers en inwoners die in de eerste ronde zijn uitgenodigd vragen wie we voor de volgende bijeenkomst kunnen uitnodigen, sneeuwbaaleffect creëren*
- *Liefst samen met welzijnsorganisatie verbreden naar andere thema's waarop taboe/stigma is (eenzaamheid, schulden, geweld in afhankelijkheidsrelaties, etc).*

# Arnhem: reflectie vanuit onderzoek



## Algemene informatie

- Twee gebieden: 1. Centrum, Arnhemse Broek & Spijkerkwartier; 2. Klarendal en Sint Marten
- Activiteiten februari 2021 tot nu toe:

- Kick-off bijeenkomt (12 deelnemers)
- Leersessie 1 (13 deelnemers)
- 2 bewustwordingsbijeenkomsten met professionals (totaal 19 deelnemers)
- Focusgroep met 3 professionals
- Leersessie 2 (7 deelnemers)
- 1 bewustwordingsbijeenkomst met 3 bewoners Klarendal en Sint Marten
- 2 bewustwordingsbijeenkomsten met vrijwilligers (totaal 10 deelnemers)
- Gepland: focusgroepen met bewoners en vrijwilligers

- Deelnemers aan bijeenkomsten:

**Gemeente Arnhem, Vitale Verbindingen, RIBW** woningcorporatie **Portaal** en Vivare, Woonzorgnet, **Team Leefomgeving, Iriszorg**, Stichting Rijnstad, **geWOONzo, wijkteam, Next Arnhem**, Inloophuis Sint Marten, Plushome, Neocura, Pactum, politie

# Verwachtingen

- Vergroting van kennis en bewustzijn
- Handvatten, concrete tips over hoe om te gaan met wijkbewoners met onbegrepen ('verward') gedrag.
- Dat mensen in de eerste plaats gezien worden als mens, niet als de persoon met problemen
- Bewustwording lost niet direct de problemen in een wijk op, erken dat sommige dingen lastig en vervelend zijn. Problemen niet 'wegmoffelen'.
- Mensen erkennen in hun problematiek of wat ze tegenkomen in de dagelijkse praktijk. Dit geldt voor alle bewoners (met of zonder psychische kwetsbaarheid).
- Meer inclusie, meer acceptatie. Een maatschappij met oog voor elkaar.

# Eerste ervaringen – wat gaat goed?

## Leersessie en focusgroep professionals

- Waardevol: Inspirerend. Ondersteunend en hoopgevend.
- Gezamenlijk vanuit verschillende disciplines sparren.
- Meer oog voor de inwoner in de wijk en de wijk rondom de inwoner.
- Goede tips, fijn om op een andere wijze naar een situatie te kijken.
- Stigma krijgt op deze wijze meer handen en voeten. Goed om meer alert te zijn op zelfstigma.
- Fijne manier om samen na te denken over de verschillende invalshoeken en mogelijkheden (wisselwerking groep-individu-wijk-organisatie).
- Uitwisseling rondom de casussen en inbreng van de ervaringsdeskundigen.
- Een Welkome Wijk is goed voor het samenbrengen van organisaties en onderlinge kennisoverdracht.

Kennisdeelsessie Een Welkome Wijk 11 oktober 2021

# Eerste ervaringen - uitdagingen

- Opzet project versus beschikbare tijd (*"Het is erg veel"*)
- Continuïteit / wisselende deelnemers per bijeenkomst// onduidelijkheid scope?
- Betrokkenheid/ lage opkomst /werving
- Hoe wordt er handen voeten gegeven aan draagvlak onder burgers in de wijk.
- Lange termijn/ borging

Kennisdeelsessie Een Welkome Wijk 11 oktober 2021



# REFLECTIE NAMENS ARNHEM



# BEWUSTWORDINGSBIJEENKOMSTEN

- Petra van der Horst (projectleider en gespreksleider Welkome Wijk)
- Mike Reuser (ambassadeur Welkome Wijk)



## PAUZE + VERDIEPENDE SESSIES

**Duurzame beweging in de wijk**, ruimte 0.41

(collegezaal), Willeke Peeters en Annica Brummel

**Ervaringskennis**, ruimte 0.50, Astrid Verbiest, Mike Reuser, Nicole van Erp

**Werving**, ruimte 0.21 (gymzaal), Yilmaz Balikoç, Dorien Baetsleer, Karin van Eerten

**Verbreding naar andere doelgroepen**, ruimte 0.21 (gymzaal, glas), Petra van der Horst en Michel Planije.



12:15 uur in deze zaal terug

# AFSLUITING

Ga naar mentimeter ([www.menti.com](http://www.menti.com))

Voer deze code in: 39571600

